

سخن سردبیر

معنویت و سازمان انسانی

معنویت در زندگی شخصی، سازمانی و اجتماعی کاربرد عملی دارد. اولین انتظار از انسان معنوی داشتن آرامش درونی و رضایت است. خداوند متعال می‌فرماید: «الا بذکر الله تطمئن القلوب» (رعد/۲۸) بنابراین ریشه معنویت در بازگشت به یاد خداست. البته آثار عملی آن در ابعاد فکری، احساسی، روحی و رفتاری فرد منعکس می‌شود.

سازمان معنوی نیز ویژگیهایی دارد که مدیران و پیروان باید با آن آشنا باشند و در رفتار سازمانی خود، آن اصول را رعایت کنند.

نیروی دفاعی که می‌خواهد در برابر دشمنی با تواناییهای متفاوت رویارویی کند، باید بداند که دشمن نقاط قوتی دارد که بهره‌گیری از آن نقاط، آسیب‌پذیری نیروی دفاع را افزایش می‌دهد. بنابراین باید با هوشیاری و ذکاءت، نقاط آسیب‌پذیر دشمن را شناسایی کند و ضربه خود را وارد سازد.

نبرد نامتقارن در جمهوری اسلامی ایران بر مبنای مزیت رقابتی نیروی انسانی معتقد و سلحشور شکل می‌گیرد. لازم است این افراد از برخی بایدها و نبایدهای خاص پیروی کنند.

افراد هنگامی که به عضویت سازمان درمی‌آیند از قالب فردی خود خارج، و انسانی سازمانی می‌شوند. انسان سازمانی از بایدها و نبایدهای سازمانی پیروی می‌کند. اهداف فردی خود را در تحقق اهداف سازمانی می‌یابد. در ازای آورده‌های خود به سازمان انتظاراتی نیز از سازمان دارد که سازمان متقابلاً پاسخگوی آن انتظارات است. انسان سازمانی از حمایتهای فکری، مادی، عاطفی و اجتماعی در سازمان بهره‌مند

می شود و نیازهای فیزیکی، ایمنی، اجتماعی و خودشکوفایی او می تواند درون سازمان انسانی تأمین گردد.

سازمان انسانی سازمانی است که بر مبنای اندیشه وحدت وجود در عین اینکه یک کل واحد سازمانی است و اهداف سازمانی را تعقیب می کند به این واقعیت توجه دارد که تک تک افراد درون سازمان، هویت فردی دارند. سازمان نسبت به تفاوتهاي فردی افراد آگاه، و به دنبال بالفعل کردن استعدادهای بالقوه انسانهاست. شرط اصلی تحقق سازمان انسانی این واقعیت است که در ابتدا سازمانی معنوی ایجاد شود. در سایه معنویت است که افراد درون سازمانها به جای اینکه احساس اسارت و اضطراب کنند به آرامش و طمأنیه دست می یابند و حد اکثر تلاش خود را نیز برای تحقق اهداف سازمانی به کار خواهند برد. بنابراین اگر در سازمان توانستیم عوامل تنفس زا و ایجاد کننده اضطراب را بطرف، و از سوی دیگر عوامل معنوی و آرامش زا را تقویت کنیم، اندیشه سازمان انسانی محقق خواهد شد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پortal جامع علوم انسانی